

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
«Залатая літара» ў намінацыі «Найлепшая шматтыражная газета»

15 сакавіка 2013 года, № 4 (2086)

СУПРАЦОЎНІЦТВА

БІБЛІЯТЭКІ Ў ФОКУСЕ НАВАЦЫЙ

Дэлегацыя БДУ была запрошана на ўрачыстае адкрыццё філіяла бібліятэкі Вільнюскага ўніверсітэта – Нацыянальнага цэнтра навуковай камунікацыі і інфармацыі адкрытага доступу.

У цырымоніі 6 лютага ўзялі ўдзел прарэктар па эканоміцы і інвестыцыях У. В. Панарадаў, кіраўнік Дырэкцыі аб'ектаў будаўніцтва БДУ А. К. Казак і дырэктар Фундаментальнай бібліятэкі П. М. Лапо.

Будынак цэнтра ўзводзіўся з лютага 2010 г. па май 2012 г. з ідэяй інтэграцыі ў наваколны ландшафт. Цэнтр знаходзіцца на тэрыторыі ляснога масіву і ўяўляе сабой 3 блокі рознай вышыні (3, 4 і 5 паверхаў), аб'яднаныя агульным падземным паверхам, якія імітуюць сабой вялізныя валуны.

Нягледзячы на такое арыгінальнае архітэктурнае рашэнне, будынак цэнтра цалкам функцыянальны. Агульная плошча – 14,6 тыс. м². Ёмістасць кнігасховішчаў – 1,8 млн адзінак захоўвання, адкрытыя для чытачоў стэлажы месцяць 300 тыс. кніг. Для падачы літаратуры з кнігасховішчаў выкарыстоўваецца тэлеліфт. Акрамя чытальных залаў у цэнтры ёсць пакоі для правядзення семінараў, групавой і індывідуальнай працы, рэкрэацыйная зона

для карыстальнікаў, трансфармуемая канферэнц-зала з адпаведным прэзентацыйным абсталяваннем і кабінай для сінхроннага перакладу, службовая зона з рабочымі месцамі для персаналу. Упершыню ў Літве ўкаранёна супрацьпажарная сістэма Water Mist (сістэма «вадзянога туману»). Фінансаванне будаўніцтва і аснашчэння цэнтра было ажыццёўлена за кошт сродкаў Еўрапейскага фонду рэгіянальнага развіцця (85 млн літ) і рэспубліканскага бюджэту (15 млн літ) (разам каля 38, 8 млн дол. ЗША).

Цэнтр уяўляе сабой шматфункцыянальную бібліятэку, якая дзейнічае ў якасці цэнтра культуры, сацыяльных камунікацый і інфармацыі. Плануецца, што цэнтр, які ствараецца ў мікрараёне Саўлетыкіс г. Вільнюса, стане сэрцам кластара адукацыі, навукі і бізнесу, накіраванага на развіццё і інтэграцыю Сіліконавай даліны ў ЗША. Цяпер тут размешчаны чатыры факультэты Інстытута прыкладных даследаванняў Вільнюскага ўніверсітэта, большасць факультэтаў і бібліятэка Вільнюскага тэхнічнага ўніверсітэта імя Гедыміна, студэнцкія інтэрнаты. У найбліжэйшы час тут павінны быць пабудаваныя цэнтр фізікі і тэхналогій і цэнтр навук пра жыццё. Нацыянальны цэнтр навуковай камунікацыі і інфармацыі адкрытага доступу будзе абслугоўваць усю навуковую супольнасць, размешчаную ў «даліне», студэнтаў, якія тут жывуць, міжнародных канферэнцый, а таксама ўсіх жыхароў

Вільнюса. Тут плануецца стварыць і бізнес-інкубатары.

Прадстаўнікамі БДУ ў фонд цэнтра былі перададзеныя навуковыя выданні БДУ, дырэктару бібліятэкі Вільнюскага ўніверсітэта Ірэне Крывене ўручаны сувеніры з сімваламі нашага ўніверсітэта.

8 лютага на базе Акадэмічнай бібліятэкі Латвійскага ўніверсітэта ў г. Рыга быў адкрыты **Беларускі інфармацыйны цэнтр**.

Пётр ЛАПО,
дырэктар ФБ БДУ

РЭЙТЫНГ

Імпакт-фактар працуе на прэстыж універсітэта

У БДУ ўпершыню ацэнены ўзровень публікацый навукоўцаў універсітэта ў вядучых міжнародных часопісах з высокім імпакт-фактарам.

Па даручэнні рэктара, з мэтай павышэння эфектыўнасці навуковых даследаванняў, павелічэння публікацыйнай актыўнасці навукоўцаў і павышэння міжнароднага статусу БДУ, Галоўнае ўпраўленне навукі распрацавала «Палажэнне аб прэміраванні работнікаў структурных падраздзяленняў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта за публікацыі ў вядучых міжнародных часопісах».

Быў праведзены конкурс сярод супрацоўнікаў БДУ, якія прадставілі свае публікацыі ў часопісах з высокім імпакт-фактарам.

Адкрыццё цэнтра з'явілася вынікам супрацоўніцтва беларускай дыяспары ў Латвіі, якая выступіла з ініцыятывай стварэння такога цэнтра, Латвійскага ўніверсітэта і пасольства Рэспублікі Беларусь у Латвіі.

На ўрачыстым пасяджэнні з нагоды адкрыцця цэнтра пасля прывітальных прамоў рэктара Латвійскага ўніверсітэта Марцэса Аўзіньша і пэра Беларускага ўніверсітэта А. М. Герасіменкі быў падпісаны мемарандум аб супрацоўніцтве шэрагу беларускіх ведамстваў і арганізацый з мэтай развіцця цэнтра. Ад БДУ мемарандум быў падпісаны прарэктарам БДУ па эканоміцы і інвестыцыях У. В. Панарадавым (на фота).

Цэнтр створаны з мэтай садзейнічання ўмацаванню пазітыўнага іміджу Беларусі, развіцця эканамічных, навуковых, культурных і спартыўных сувязяў паміж Беларуссю і Латвіяй, пашырэння турыстычных магчымасцяў Беларусі.

Асноўнымі задачамі цэнтра з'яўляюцца кансалідацыя беларускай нацыянальнай меншасці ў Латвіі, стварэнне ўмоў для ўстойлівых кантактаў беларускай дыяспары з беларускімі ўстановамі і абмен інфармацыяй па шырокім колае пытанняў. А яшчэ цэнтр плануе спрыяць прыцягненню ў беларускія ВНУ абітурыентаў з Латвіі і іншых балтыйскіх краін.

Пётр ЛАПО,
дырэктар ФБ БДУ

БГУ - АБИТУРИЕНТАМ!!!

ДЕНЬ ОТКРЫТЫХ ДВЕРЕЙ ФЕСТИВАЛЬ ФАКУЛЬТЕТОВ БГУ

23
МАРТА
10:00-16:00

ГЛАВНЫЙ КОРПУС БГУ
пр-т Независимости, 4

Вы получите самую полную
информацию о вступительной
кампании и новых специальностях

Весткі з рэктарата

КАЛЕКТЫЎ факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі БДУ па выніках працы ў 2012 г. узнагароджаны Ганаровай граматай Міністэрства адукацыі Беларусі за значны ўклад у развіццё здольнасцяў адораных навучэнцаў і студэнтаў, правядзенне навукова-даследчай работы ў галіне матэматыкі і інфарматыкі.

МАСКОЎСКИ дзяржаўны ўніверсітэт імя М. Ламаносава наведваў 20 лютага рэктар БДУ акадэмік НАН Беларусі С. У. Абламейка. Ён прачытаў лекцыю студэнтам факультэта вылічальнай матэматыкі і кібернетыкі «Інфарматызацыя нацыянальнай сістэмы аховы здароўя: бягучыя вынікі, праблемы, перспектывы», наведваў суперкамп'ютарны цэнтр, а таксама сустраўся з рэктарам МДУ акадэмікам РАН В. А. Садоўнічым.

РЭКТАР БДУ з 26 лютага па 1 сакавіка наведваў універсітэт Бінь Зыонг (В'етнам), дзе падпісаў дамову пра адкрыццё беларуска-в'етнамскага навукова-адукацыйнага цэнтра і пра адкрыццё сумеснай лабараторыі па медыцынскай інфарматыцы. Ён таксама наведваў кампанію Venture Capital & Equity Investment Holding Inc. (г. Хашымін) і правёў перамовы па далейшай працы створанага раней В'етнамска-беларускага інавацыйна-адукацыйнага цэнтра.

Паводле інфармацыі
прэс-службы БДУ

Паводле інфармацыі ГУН

Тэндэнцыі адукацыйнага працэсу

Зімовую сесію студэнты дзённай формы навучання здалі лепей, чым у мінулым годзе. **Агульная паспяховасць вырасла з 79,4 % да 80,3 %** – пра значнасць гэтага працэнта ў маштабах універсітэта, а таксама пра тэндэнцыі адукацыйнага працэсу ў альма-матар распавядае начальнік Галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай работы **Людміла ХУХЛЫНДЗІНА**.

Фота: Генадзь КРАСКОЎСКАЯ

СПЫНІЛІ СНЕЖНЫ КОМ

– Ужо летась мы назіралі добрую тэндэнцыю – спынілася падзенне паспяховасці, якое ішло з 2007/2008 навуч. г. і было выклікана шэрагам прычын: вялікай колькасцю студэнтаў платнай формы навучання, праблематычнымі пытаннямі ўзроўню падрыхтоўкі абітурыентаў, асабліва тых, хто паступаў на прыродазнаўчы спецыяльнасці (сярэдні бал, вынікі ЦТ па фізіцы, матэматыцы былі не заўсёды такія высокія, як хацелася б). Калі студэнт прыходзіць на першыя заняткі і не разумее, пра што гаворка і што за формулы на дошцы, ён страчвае цікавасць, не спраўляецца з далейшымі заданнямі, і непаразумеўна расце, як снежны ком. Два апошнія гады мы арганізоўваем навучальныя курсы для падцягвання ўзроўню ведаў першакурснікаў, і гэта дае плён: паспяховасць стала паступова расці і цяпер вярнулася на ўзровень 2008/2009 навуч. г. Мінулая і гэтая зімовыя сесіі дэманструюць рост паспяховасці больш як на два працэнт – у маштабах універсітэта гэта дастаткова сур'эзнае дасягненне. У параўнанні з мінулым годам лепей здалі сесію першы, другі і

пяты курсы – на апошнім паспяховасць скла-ла 87,5 % летась, а зараз дасягнула 92 %. Трэці і чацвёрты курсы справіліся крыху горш – гэта якраз тыя студэнты, якія прыйшлі ў 2008/2009 г. са слабым школьным узроўнем і дасюль, як бачыце, з цяжкасцю спраўляюцца: на трэцім курсе паспяховасць скла-ла 74,3 % супраць леташніх 74,7 %, на чацвёртым 83,3 % замест 84,6 %.

Што датычыць паспяховасці па факультэтах, дык вышэйшую за сярэдні ўзровень па БДУ паказалі 10 факультэтаў – даволі шмат: ФПМІ, ФФСН, біяфак, юрфак, ФРКТ... Лідарам стаў хімічны факультэт – паспяховасць яго студэнтаў скла-ла 90,7 %, недалёка да такіх лічбаў і ФМА. У параўнанні з мінулым годам палепшылі паказчыкі паспяхо-

васці факультэты журналістыкі, міжнародных адносін, радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, прыкладнай матэматыкі, юрыдычны, механіка-матэматычны, біялагічны – гэта добрая дынаміка.

Турбуе, аднак, што менш робіцца студэнтаў-выдатнікаў і большае «троечнікаў», якія спраўляюцца з іспытамі на 4–5 балаў. У 2010/2011 навуч. г. на 9–10 балаў здалі сесію 6,67 % студэнтаў, а цяпер 6,22 % – і было няшмат, а стала на паўпрацэнта менш. Дый колькасць тых, хто атрымліваў змешаныя адзнакі ад 6 да 10, таксама скарацілася (з 37,3 % да 36,9 %). Нездавальняючыя адзнакі па выніках сесіі стабільна мае 14 % студэнтаў – у гэтай катэгорыі не радуе, што павялічылася колькасць тых, хто атрымаў тры незадавальняючыя адзнакі (летась было 185 студэнтаў, цяпер 211 – гэта, канечне, мнагавата). А паспяховасць студэнтаў, якія вучацца за кошт уласных сродкаў, павялічылася: з 69,7 % да 72,4 %. Прытым найлепей спраўляюцца платнікі 1 і 2 курсаў (першакурснікі палепшылі паспяховасць з 64,8 % да 67,7%; другакурснікі з 60,1 % да 65,8 %).

ДЫЯЛЕКТЫКА ПЕРАХОДНАГА ПЕРЫЯДУ

– Ці не пагоршыць адукацыйны ўзровень студэнтаў пераход на чатырохгадовае навучанне?

– Пытанне датычыць толькі абітурыентаў, якія будуць паступаць у гэтым годзе. Загад пра пераход на новыя тэрміны навучання выйшаў у маі 2012 г., яго ўжо шматкроць абмяркоўвалі, цяпер працуем над адукацыйнымі стандартамі новага пакалення. Наш рэктар выступаў на Савеце рэктараў, уздымаючы пытанне пра тое, што ва ўмовах пераходу на новыя тэрміны навучання неабходна пераглядаць пытанне аб'ёму падрыхтоўкі магістрантаў – мы дабіваемся, каб, прынамсі, да 30 % выпускнікоў працягвала навучанне на другой ступені вышэйшай

адукацыі. Ад гэтага залежыць узровень іх прафесійнай падрыхтоўкі, кампетэнцый, якія яны будуць атрымліваць. Спецыялізаваная, паглыбленая падрыхтоўка павінна абавязкова пераходзіць на другі ўзровень, як гэта адбываецца ў большасці краін Еўропы і ў нашых партнёраў па Мытным саюзе. Мы гаворым пра стварэнне адзінай еўрапейскай эканамічнай прасторы – а яна немагчымая без адзінай адукацыйнай прасторы. Расія і Казахстан ужо працуюць па сістэме чатырохгадовай першай ступені вышэйшай адукацыі. Калі гаворка ідзе пра прызнанне дыпламаў, дык нашы дыпламы, атрыманыя пасля пяці гадоў навучання, прыраўноўваюцца да расійскіх, атрыманых пасля чатырох гадоў вучобы, менавіта як дыпламы першай ступені вышэйшай адукацыі.

Таму пераход да новых тэрмінаў – гэта аб'ектыўны працэс, які будзе адбывацца паступова, каб пазбегнуць «зломаў», і гэта праблема не бягучага навучальнага года. Тыя студэнты, якія паступалі на пяцігадовую праграму, працягнуць па ёй навучацца – такім чынам, у нас на адаптацыю ёсць, як мінімум, чатыры гады. Гуманітарныя факультэты пераходзяць да новых тэрмінаў бадай што ўсе, за выключэннем асобных спецыяльнасцяў (класічная філалогія, напрыклад, застанецца на пяцігадовым тэрміне), сярэд прyroдознаўчых факультэтаў скараціцца тэрмін навучання на ФПМІ, мехмаце, на шэрагу спецыяльнасцяў хімічнага, фізічнага, біялагічнага і географічнага факультэтаў – дакладны працэнт спецыяльнасцяў, дзе студэнты будуць вучыцца 4 гады, мы яшчэ не лічылі, але лічба наўрад ці складзе менш за 80 %. Якія адукацыйныя эфекты будзем мець праз чатыры гады – пакуль што складана казаць. Тым больш што паралельна павінна вырашацца пытанне магістарства: у ідэале для тых, хто хоча вучыцца, зарэстатком пяці гадоў навучання павінна атрымацца чатыры гады на першай ступені плюс два на другой.

Да практыка-арыентаваных спецыялістаў ды інтэлектуальнай эліты нацыі

Задача скараціць тэрміны падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй была пастаўленая прэзідэнтам на рэспубліканскай нарадзе 29 жніўня 2011 г. і распрацаваная Міністэрствам адукацыі ў 2011–2012 гг., прадугледжвае замацаванне двухпрыступкавай сістэмы: першая, чатырохгадовая, прыступка будзе рыхтаваць практыка-арыентаваных спецыялістаў, а другая, двухгадовая магістратура, зоймецца гадаваннем інтэлектуальнай эліты нацыі. Дасягнуць жаданага скарачэння «чаргі па дыплом» на цэлы год плануецца за кошт аптымізацыі сацыяльна-гуманітарнага блока дысцыплін, у які ўваходзяць філасофія, эканоміка, паліталогія, гісторыя Беларусі, асновы ідэалогіі беларускай дзяржавы і шэраг іншых. Таксама мяркуюць «пасунуць» заняткі фізкультурай – іх прапаноўваецца аднесці да цыкла дадатковых відаў навучання, а вось замежным мовам і беларускай (для інжынераў і матэматыкаў), верагодна, пашанцуе больш – іх перамясцяць у блок агульнапрафесійных і спецыяльных дысцыплін. З праграмы знікнуць прафесійныя, якія дублююць школьную праграму, а гуманітарныя пазбявюць

такой «забаўкі», як асновы вышэйшай матэматыкі. Апроч гэтага, працягнецца акцэнтаванне (і павелічэнне аб'ёмаў) самастойнай работы студэнтаў, што зноў жа дазволіць паменшыць колькасць аўдыторных гадзін. Нарэшце, увядзенне модульнай сістэмы (пакуль што інавацыя датычыць толькі сацгумблока) павінна паспрыяць росту ініцыятывы студэнтаў, а новыя метадыкі і тэхналогіі выкладання – зрабіць чатыры гады навучання максімальна інтэнсіўнымі.

Працэс аптымізацыі тэрмінаў вучобы распачаты даўно: яшчэ пяць гадоў таму па больш як 50 спецыяльнасцях было прапанавана скараціць навучанне да 4 або 4,5 гадоў. Піянерамі тут выступілі акадэмія кіравання і ўніверсітэт культуры. У той жа час на медыцынскіх і найбольш складаных тэхнічных спецыяльнасцях захоўваецца шасцігадовы тэрмін навучання.

ВЫГАДЫ

Па-першае, вышэйшая адукацыя на працягу чатырох гадоў робіцца таннейшай і для дзяржавы, і для тых, хто «набывае дыплом» за ўласныя сродкі.

Па-другое, павышаецца мабільнасць спецыялістаў з

вышэйшай адукацыяй: самі яны робяцца на год маладзейшымі, іх веды – на год сваяжайшымі, а іх дыпламы – прывабнейшымі для еўрапейскіх і расійскіх працадаўцаў.

Па-трэцяе, магчымасць выбіраць сабе прадметы (пакуль што, прынамсі, некаторыя модулі) і не тлуміць галаву непатрэбнымі дысцыплінамі «для агульнага развіцця», верагодна, падвысіць матывацыю саміх навучэнцаў, што мусіць дабра адбіцца на іх паспяховасці і ў цэлым эфектыўнасці адукацыйнай сістэмы.

Нарэшце, скарачэнне колькасці аўдыторных гадзін

павялічыць канкурэнцыю сярод прафесарска-выкладчыцкага складу, а неабходнасць укараняць новыя адукацыйныя метадыкі і тэхналогіі, пашыраць навукова-даследчую дзейнасць паспрыяе кадроваму абнаўленню ПВС: манатоннае чытанне лекцыі з паперкі незваротна адыдзе ў мінулае, на змену прыйдзе выкладчык мабільны (у сэнсе: які выкладае і ў нас, і яшчэ дзе-небудзь у свеце вялікім), практычны (у сэнсе: які дае студэнтам тое, што спатрэбіцца ў іх практычнай дзейнасці) і тэхналагічны (у сэнсе: які не толькі ведае мульты-

тымедыяны адукацыйныя тэхналогіі, але і ўмее выкарыстаць любоў моладзі да найноўшых гаджэтаў на карысць адукацыйнаму працэсу).

ВЫДАТКІ

Еўрапейская сістэма вышэйшай адукацыі разлічана на 12-гадовыя школьныя курсы. Адпаведна, частка прадметаў, вычарпальна пройдзеных у школе, можа адсутнічаць у праграме ВУ. У нас жа ўчарашнія школьнікі найчасцей аказваюцца занадта слабымі для ўніверсітэцкай праграмы, так што першыя два курсы іх даводзіцца

«даадукоўваць», у тым ліку ў межах дысцыплін, якія (нібыта) дублююць школьную праграму. Скасаванне гэтага «паўтаральнага» курса можа прывесці да агульнага падзення ўзроўню ведаў (асабліва сацыяльна-гуманітарных, якія, пагодзімся, не заўжды патрэбныя ў практычнай прафесійнай дзейнасці, затое найбольш спрыяюць развіццю асобы).

Меркаванае пашырэнне магістарскіх праграм упіраецца ў матывацыйны тупік: каб прывабіць на другую адукацыйную прыступку тую колькасць навучэнцаў, якая неабходная для захавання ў грамадстве крытычнай масы глыбокаадукаваных людзей, патрэбныя захаванне з боку працадаўцаў – іначай які гэта практыка-арыентаваны спецыяліст пагодзіцца яшчэ два гады «сушыць мазгі»? Павелічэнне акалада за на-ўвучанне магістарскай «корачкі» ці перавагі выпускнікам магістратуры пры працаўладкаванні – вось што было б добрым адукацыйным стымулам – гэта, аднак, знаходзіцца па-за межамі магчымасцяў і кампетэнцыі Міністэрства адукацыі, якое ажыццяўляе рэформу.

Матэрыялы паласы падрыхтавала Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ

ВІНШУЕМ!

ВОПЫТ ВАЖНЫХ ЗАДАЧ

Найлепшым кіраўніком і арганізатарам НДРС БДУ за 2010–2012 гг. прызнаны **Уладзімір МАЛЮГІН**, дацэнт кафедры матэматычнага мадэлявання і аналізу даных ФПМІ.

Схему арганізацыі НДРС на кафедры матэматычнага мадэлявання і аналізу даных можна прадставіць у выглядзе такога ланцужка: «студэнцкі навуковы гурток – студэнцкая навукова-даследчая лабараторыя – магістратура – аспірантура». Уладзімір Малюгін якраз і ўзначальвае гэтую зладжаную сістэму арганізацыі НДРС, якая садзейнічае бесперапыннасці падрыхтоўкі навуковых кадраў на факультэце. Ён з'яўляецца кіраўніком гуртка «Камп'ютарнае мадэляванне ў эканоміцы» па спецыяльнасці «эканамічная кібернетыка». Пад яго навуковым кіраўніцтвам працуе і кафедраўная студэнцкая лабараторыя «Камп'ютарны аналіз даных і мадэляванне (КАДМ)». Нарэшце, Уладзімір Ільч абраны старшынёй савета па НДРС і членам вучонага савета ФПМІ.

Уладзімір Ільч гаворыць, што ўдзельнікам НДРС можа быць студэнт, які атрымлівае пэўныя навуковыя вынікі. Навуковыя дасягненні, на яго думку, абавязкова павінны прайсці апрабы: быць надрукаваны, прадстаўлены на навуковых канферэнцыях, а таксама ў конкурсах студэнцкіх навуковых прац.

Дацэнт Уладзімір Малюгін шмат часу выдаткоўвае на працу са студэнтамі, якія навучаюцца па спецыяльнасці «эканамічная кібер-

нетыка» (матэматычны метады і камп'ютарнае мадэляванне ў эканоміцы). Гэта спецыяльнасць упершыню ў Беларусі была адкрыта менавіта на кафедры матэматычнага мадэлявання і аналізу даных ФПМІ ў 1992 г. На ёй вядзецца падрыхтоўка матэматыкаў-эканамістаў. Многія з вучняў Уладзіміра Ільча займаюцца эканаметрычным аналізам, мадэляваннем і прагназаваннем эканамічных і фінансавых працэсаў, а таксама аналізам і кіраваннем фінансавымі рызыкамі ў аналітычных падраздзяленнях Нацыянальнага і камерцыйных банкаў.

Першы вопыт вырашэння важных практычных задач многія з іх атрымалі ў рамках сур'ёзных навуковых праектаў, якія выконваліся

на кафедры па замове органаў дзяржаўнага кіравання, а таксама па міжнародных навуковых праграмах. У 2012 г. удзельнікі СНДЛ КАДМ, працуючы па сумяшчальніцтве, прынялі актыўны ўдзел у выкананні праекта па замове Нацыянальнага банка, які быў звязаны з распрацоўкай статыстычных метадык, алгарытмаў і праграмнага забеспячэння, прызначанага для ацэнкі крэдытаздольнасці беларускіх прадпрыемстваў.

«СНДЛ часам прыходзіцца весці сапраўдную барацьбу за добрых студэнтаў з ІТ-кампаніямі, пачынаючы ўжо з 4 курса, бо тыя прапануюць высокую заробную плату», – гаворыць Уладзімір Ільч.

Уладзімір Малюгін выкладае на ФПМІ такія дысцыпліны, як «Эканаметрыка», «Шматмерны статыстычны аналіз даных», «Мадэляванне фінансавага рынку». Пра ўзровень ведаў яго студэнтаў, членаў СНДЛ, сведчыць прызавое месца, якое заняла каманда БДУ па эканаметрыцы пад кіраўніцтвам Уладзіміра Малюгіна на міжнародных спаборніцтвах ў Вільнюскім універсітэце ў 2010 г. Пацвярджае гэта і паспяховае паступленне выпускнікоў у магістратуру і аспірантуру прэстыжных замежных ВНУ.

Уладзімір Малюгін лічыць, што на факультэце створаны ўсе ўмовы для тых, хто хоча займацца навуковымі даследаваннямі.

Ганна ЛАГУН

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЮНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАД:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: інфарматыкі і камп'ютарных сістэм, высокамалекулярных злучэнняў;

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: раманскіх моў, мытнай справы, філасофіі культуры, глебзнаўства і зямельных інфармацыйных сістэм, дынамічнай геалогіі, функцыянальнага аналізу;

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: аналітычнай хіміі, высокамалекулярных злучэнняў, агульнай хіміі і метадык выкладання хіміі, рускай літаратуры, сучаснай беларускай мовы, тэорыі літаратуры, міжнароднага турызму, міжнародных адносін, міжнародных эканамічных адносін, філасофіі культуры, глебзнаўства і зямельных інфармацыйных сістэм, агульнага землярэзнаўства і гідраметэаралогіі, географічнай экалогіі, вэб-тэхналогій і камп'ютарнага мадэлявання, геаметрыі, тапалогіі і метадык выкладання матэматыкі, функцыянальнага аналізу;

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: аналітычнай хіміі, раманскіх моў, геадэзіі і картаграфіі, эканамічнай географіі Беларусі і дзяржаў Садружнасці, фізічнай электронікі і нанатэхналогій, вэб-тэхналогій і камп'ютарнага мадэлявання, геаметрыі, тапалогіі і метадык выкладання матэматыкі;

АСІСТЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: фізічнай электронікі і нанатэхналогій, вэб-тэхналогій і камп'ютарнага мадэлявання.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Ба-бруйскай, 5 а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

ІНСТЫТУТ ПРЫКЛАДНЫХ ФІЗІЧНЫХ ПРАБЛЕМ ІМЯ А. Н. СЕЎЧАНКІ БЕЛДЗЯРЖУНІВЕРСІТЭТА

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

ВЯДУЧАГА НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА па спецыяльнасці 02.00.03 (арганічная хімія).

Тэрмін конкурсу – 1 месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220045, г. Мінск, вул. Курча-тава, 7, НДІ ПФП. Тэл. 212-48-43

НАЦЫЯНАЛЬНЫ НАВУКОВА- ВУЧЭБНЫ ЦЭНТР ФІЗІКІ ЧАСЦІЦ І ВЫСОКІХ ЭНЕРГІЯў БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ:

НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА лабараторыі фізікі перспектывных матэрыялаў – 1 чал.

Тэрмін падачы дакументаў – 1 месяц з дня апублікавання аб'явы.

Адрас: 220040 г. Мінск, вул. М. Багдановіча, 153, каб. 206. Тэл. 292-60-34.

УРАЧЫСТАСЦІ

Фізічнай опыцы БДУ 60 год

Міжнародная навукова-практычная канферэнцыя «**Прыкладныя праблемы опыцы, інфарматыкі, радыёфізікі і фізікі кандэнсаванага стану**» прайшла 27 і 28 лютага ў НДІ ПФП імя А. Н. Сеўчанкі БДУ.

Яна была прысвечана 110-годдзю з дня нараджэння выдатна-

га фізіка, акадэміка Антона Нічыпаравіча Сеўчанкі.

Больш за 90 навукоўцаў з Беларусі, Расіі, Вялікабрытаніі, Карэі, Кітая, В'етнама і іншых краін разглядалі сучасныя праблемы опыцы і спектраскапіі, інфарматыкі, радыёфізікі і фізікі кандэнсаванага стану.

Таксама ў гонар 110-годдзя з дня нараджэння А. Н. Сеўчанкі выдана кніга «Фізічная опыца ў БДУ». Кафедры фізічнай опыцы 60 гадоў пад агульнай рэдакцыяй дактараў фізіка-матэматычных навук Анатоля Мінько і Дзмітрыя Умрэйкі.

Кафедра фізічнай опыцы – адна з найстарэйшых на фізічным факультэце БДУ – была адкрыта ў 1953 г. па ініцыятыве акадэміка А. Н. Сеўчанкі. Менавіта тады пачаліся сістэматычныя навуковыя даследаванні ў галіне фізічнай опыцы і сумежных напрамках, якія за 60 гадоў даўно перасягнулі фармальныя межы гэтай навукі. Дыпазон навуковых распрацовак вельмі шырок: ад разліку спектральных характарыстык нанаметраў класараў да стварэння абсталявання для касмічных апаратаў; ад даследаванняў па гісторыі развіцця прыродазнаўства ў

Вялікім Княстве Літоўскім да распрацоўкі сучасных мультымедыйных навуковых комплексаў.

У выданні выкладзены асноўныя вехі развіцця фізічнай опыцы ў БДУ, разгледжаны пытанні арганізацыі структурных падраздзяленняў на базе кафедры, прыведзены кароткія нарысы пра яе загадчыкаў, супрацоўнікаў (выпускнікоў кафедры), удастоеных урадавых узнагарод. Акрамя таго, адлюстраваны пытанні арганізацыі адукацыйнага працэсу, напрамку навуковай дзейнасці і супрацоўніцтва з арганізацыямі і прадпрыемствамі Беларусі і замежных краін.

ЮБІЛЯРЫ

Прафесіянал найвышэйшага ўзроўню

11 сакавіка вядомы беларускі вучоны-сацыялаг, доктар сацыялагічных навук, прафесар кафедры сацыялогіі ФФСН **Ларыса Цітарэнка** адзначыла свой юбілей.

Ларысу Рыгораўну добра ведаюць як высакакласнага спецыяліста ў галіне сацыяльнай тэорыі і сучаснай заходняй сацыялогіі, а таксама сацыялогіі культуры, грамадскай думкі, сацыялогіі адукацыі. Прафесар Л. Р. Цітарэнка – вядомы ў свеце навуковец, член Міжнароднай сацыялагічнай асацыяцыі (з 1982 г.), Міжнароднага інстытута сацыялогіі (з 1996 г.), член Расійскай і Беларускай сацыялагічных асацыяцыяў, актыўны ўдзельнік шматлікіх міжнародных навуковых кангрэсаў па сацыяль-

ных навук. Яна стажыравалася ў вядучых заходніх даследчых цэнтрах, выкладала сацыялогію ў Польшчы, ЗША (у тым ліку ў Карнельскім і Гарвардскім універсітэтах) і Заходняй Еўропе, з'яўляецца ўдзельнікам шэрагу міжнародных навукова-даследчых праектаў, іх каардынарарам і кіраўніком.

Дарагая Ларыса Рыгораўна, беларускія сацыялагі, супрацоўнікі кафедры сацыялогіі, сябры і калегі ад усёй душы віншуюць Вас з юбілеем і жадаюць Вам здароўя, шчасця, дабрабыту і новых творчых здзяйсненняў.

Аляксандр ДАНИЛАЎ, загадчык кафедры сацыялогіі

БДУ ў СМІ БЕЛАРУСІ

Вылучэнне гранта фізічнаму факультэту па праекце «Тэмпус» ЕС – БелТА, БелАН, open.by (05.03); «Мінск-новости», tut.by (06.03).

Кірмаш вакансій на географічным факультэце БДУ – «Мінский курьер», tut.by (05.03).

Выстава лялек на філалагічным факультэце БДУ – БелТА (01.03, 05.03), БелАН, БТ-1, 21.by, naviny.by (05.03), «Звязда/Чырвоная змена», tut.by (06.03).

Рэктар БДУ Сяргей Абламейка пра ўдзел БДУ ў касмічных праграмах Саюзнай дзяржавы – «Народная газета», 21.by («Космическое братство»); «СБ-Беларусь сегодня» («Наношифровка придет с орбиты», 28.02).

Дамова аб супрацоўніцтве паміж БДУ і Еўрапейскім цэнтрам свету і развіцця – БелТА, 21.by, naviny.by (28.02); «Мінск-новости» (01.02).

Беларуская студэнцкая юрыдычная алімпіяда – БелТА, 21.by (28.02, 04.03).

Загадчык кафедры фізікі і аэракасімічных тэхналогій БДУ доктар фізіка-матэматычных навук Уладзімір Саечнікаў пра навуковую распрацоўку, якая тычыцца дыягностыкі вірусаў – «Рэспубліка», respublika.info, tut.by (28.02).

Правядзенне конкурсу «Містэр International БДУ» – «Мінск-новости» (26.02, 02.03), naviny.by, 21.by, onliner.by, (26.02); БелАН (01.03); «Звязда/Чырвоная змена» (06.03).

Тыдзень беларускай мовы на філалагічным факультэце – БелТА, ng.by, «Мінск-новости» (21.02); «Літаратура і мастацтва», БелАН (22.02).

Святая літаратура, арганізаванае РІКК БДУ – БелАН, naviny.by, 21.by (21.02).

Каментары дырэктара абсерваторыі БДУ Альгерда Кузнечыка – tut.by (18.02); «Белорусская нива», belniva.by, 21.by (19.02).

Адкрыццё прыёму ў магістратуру на спецыяльнасці матэматычнага і праграмнага забеспячэння мабільных прыладаў – БелТА, bybanner.com (17.02).

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Who is Mr. International?

Упершыню ў БДУ
28 лютага праводзіўся
шоу-конкурс «Містэр International»,
арганізаваны
ўпраўленнем
міжнародных сувязяў.

У ролі канкурсантаў выступілі замежныя студэнты Гафуры Ікрам (Туркменістан, эканамфак), Барсамян Тарыел (Арменія, ДІКСТ), Язкуліеў Арыз (Туркменістан, юр-фак) і ад факультэта міжнародных адносін Караеў Ніджат (Азербайджан), Мамедаў Мерген (Туркменістан), Алтундал Ата Керым (Турцыя), Казанджыдзіз Іааніс (Грэцыя). У мерапрыемстве прынялі ўдзел прадстаўнікі Міністэрства адукацыі і некаторых дыпламатычных місій.

Хлопцы павінны былі раскрыць свае таленты ў рамках 3 творчых конкурсаў, па выніках якіх журы на чале з намеснікам начальніка УМС Людмілай Кацько выбрала Містэра-інтэлект (ім стаў *Ніджат Караеў*) і Містэра-творчасць (*Мерген Мамедаў*). А Містэра глядацкіх сімпатый абралі шляхам галасавання (бланкі з імянамі канкурсантаў раздавалі пры ўваходзе ў актовую залу). Ім стаў *Язкуліеў Арыз*. Спецыяльнага прызга ўдасціўся *Казанджыдзіз Іааніс*, а галоўным пераможцам выйшаў **Тарыел Барсамян**. Ён і прымерыў

Фота: Аляксандра СІМАНОВА

Тарыел Барсамян са сваёй групай эпіцавалі публіку бруральным выглядам

на сябе тытул «Містэр International БДУ».

Вярнуся да сутнасці выпрабаванняў. Спачатку кожны з удзельнікаў выцягнуў білет з пытаннем, на які трэба было адказаць экспромтам: «Чаму вы прыйшлі ўдзельнічаць?» або «Як вы думаеце, чаму Беларусь называюць «сінявокай»? Спыталі таксама ва ўсіх канкурсантаў: «Чаму вы абралі для вучобы менавіта БДУ?» Адказы троху ажывілі залу. Напрыклад, «сябры

параілі» або нават самы арыгінальны – «сам не ведаю».

Вядучыя вечара Алег Шчуцкі і Джэнет Ачылава абвясцілі наступны конкурс. Студэнтам прапаноўвалася ў адвольнай форме прадставіць глядачам культуру краіны аднаго з канкурэнтаў. Напрыклад, Ніджат Караеў распавёў пра Турцыю як пра выдатнае месца. Успомніў пра турчанку, якая ўзялася выходжаць расійскага хлопца, што з-за аварыі стаў інвалідам.

«Пра гэта павінны ведаць усе», – сказаў ён. А Іааніс Казанджыдзіз прадстаўляў Туркменістан, прычым заўважыў, што ў туркменаў конь – паўнапраўны член сям'і.

Творчыя нумары ўдзельнікі паказалі напрыканцы выпрабаванняў.

Выступоўцы пастараліся праявіць свае здольнасці на ўсе 100%. Асабліва запомніўся пераможца Тарыел Барсамян. Ён выступіў з танцавальнай групай дзяўчат, і ўся іскрынка заключалася ў рэаліс-

тымным грыве мерцвякоў. «Чаму столькі крыві? Што вы хацелі гэтым сказаць?» – спыталіся ў Тарыела. «Гэта, напэўна, нешта ўнутрана падштурхнула. Проста хацелася чымсьці здзівіць людзей, а не дзейнічаць па агульнапрынятых стэрэатыпах», – ясна і каротка адказаў хлопец.

Мерапрыемства прымусіла зірнуць на замежных студэнтаў пад іншым вуглом, нават зблізіла. Што паслужыла штуршком да правядзення мерапрыемства, распавяла Людміла Кацько: «А чаму нашы юнакі не могуць пазмагацца за званне самага мужага, крэатыўнага, абаяльнага? Ужо наспела. Да таго ж, з нашымі замежнымі студэнтамі праводзіцца вялікая праца па арганізацыі вольнага часу і навучальнага працэсу. Думаю, што такі конкурс – добры выхаваўчы, пазітыўны момант, які спрыяе развіццю добразычлівых адносін паміж хлопцамі з розных краін. Гэта падзея застаецца ў іх у памяці, нават калі яны з'едуць дадому».

Прыемна здзівіла тое, што арганізатары дэталёва прадумалі мерапрыемства – загадзя зрабілі для ўсіх глядачоў брашуры з кароткай інфармацыяй пра ўдзельнікаў. Гэта зручна, тым больш што трэба было галасаваць. Глядачы актыўна ўдзельнічалі ў гэтым працэсе, як і ў цэлым эмацыйна падтрымлівалі сваіх фаварытаў. Шоу атрымалася вельмі шчырым і запамінальным.

Ігар МАТЭЛЕНАК

ДАЛУЧАЙЦЕСЯ!

Калі зоркі запальваюць

Маладыя, прыгожыя сэрцы, якія б'юцца ва ўнісон, зноў аб'ядналіся для ўдзелу ва ўзрушальным і вельмі відовішчным конкурсе Студэнцкага гарадка БДУ «**Зорная пара**».

Само з'яўленне ўдзельнікаў на сцэне выклікала шчырае захапленне. Вытанчаныя дзяўчаты ў вячэрніх сукенках, мужныя хлопцы ў касцюмах, і ва ўсіх адна мэта – стаць самай лепшай і па-сапраўднаму «зорнай» парай гэтага года. І хай выпрабаванні для зорных дуэтаў былі не з лёгкіх, удзельнікаў гэта не пужала. Яны на працягу ўсёй конкурснай праграмы імкнуліся даказаць журы, што менавіта іх сусор'е мае права насіць званне «Зорная пара» студгарадка БДУ.

Першым конкурсам стала дэфіле ў арыгінальных строях з калекцыі ў стылі глэм-року ад беларускага дызайнера Анастасіі Свідрыцкай. Далей хлопцы і дзяўчаты не толькі распавялі пра сваю «гісторыю кахання», але і паспрабавалі сябе ў ролі рэжысёраў, сцэнарыстаў і акцёраў у конкурсе «Відэаролік». А самымі праніклівымі і захапляльнымі, без сумневу, сталі творчыя нумары канкурсантаў.

Прадстаўнікі інт. № 11 Вераніка Карабко і Яўген Лебедзеў, мяркуючы па відэа, сутыкнуліся на вуліцы падчас акцыі, якая імі ж і праводзілася, а іх нумар быў пабудаваны на аснове мюзікла «Юнона і Авось». «Двойка» ў асобах Вікторыі Насякайлы і Віталія Хаўратовіча паказала, што сустрэцца ў вялікім горадзе пры дапамозе лістоў – рэальна. Нумар жа ператварыў у папурі з

Станіслаў Шэўчык і Валянціна Паўлава

брадвейскага мюзікла і оперы: сцэна з любоўным трохкутнікам, танцуючыя гіганцкія шахматы і канкан напрыканцы. Кацярына Сапельнікава і Антон Чувіраў з інт. № 7 у роліку распавялі пра дзівосны сон з цацачнымі і не вельмі зайцамі, а ў нумары адлюстравалі працяг начных мрой. Зала была ў захапленні! «Тры метры над узроўнем «капейкі» – відэа пра хулігана Андрэя Бярозку і ліцэістку Валерыю Кранглеўскую з інт. № 1. Таксама яны парадавалі чужоўнай харэаграфіяй танца, зробленага ў французскім стылі – сварка, чамадан і гарачае вяртанне. Валянціна Паўлава і Станіслаў Шэўчык з «дзясяткі» па сюжэце роліка пазнаёмліся, калі спяшаліся на заняткі. Ну-

мар атрымаўся вельмі кранальным і насамрэч творчым – верш уласнага сачынення Стаса і сола Валянціны не пакінулі глядачоў абыякавымі! Рамантычнае крэатыўнае відэа паказалі Анастасія Кавалёва і Андрэй Дземчанка, прадстаўнікі шостага інтэрната. Яны намалювалі ўсю сваю гісторыю на школьнай дошцы. Танец з камандай мімаў дапоўніў узвышаную карціну.

Апошнім выпрабаваннем для пар стаў конкурс арыгінальных строяў. Па чарзе, спускаючыся з глядзельнай залы да сцэны, канкурсанты з'явіліся ў вобразах, створаных пры дапамозе падрочных матэрыялаў: паветраных шароў, пластыкавых шклянак, старонак з часопісаў і газет і шмат чаго іншага.

На працягу ўсяго мерапрыемства глядачоў забавлялі маладыя выканаўцы – Ганна Шалюціна, Антон Мартынаў, Юлія Гулько, Дзмітрый Нікановіч, а таксама Крысціна Аляксенка і танцавальны калектыў JD.

Вынікі ж шыкоўнага шоу-конкурсу такія. 3-е месца, мяккая цацка і кніга дасталіся *Вераніцы Карабко і Яўгену Лебедзеву* з 11-га інтэрната. «Серабро» – у «шасцёркі». *Анастасія Кавалёва і Андрэй Дземчанка* атрымалі радыёгадзіннік і фен (арганізатары добра дасведчаныя пра студэнцкія патрэбы!). І, нарэшце, трыумфатарамі вечара сталі прадстаўнікі Гаю (інтэрнат № 10) – *Валянціна Паўлава і Станіслаў Шэўчык*, якія здабылі кухонны камбайн, акустычную сістэму і, вядома ж, самы галоўны прыз – званне «Зорная пара-2012» і авачы ўсёй залы!

Фотасесія на сцэне, інтэрв'ю з пераможцамі... Пакінем закулісныя справы дасведчаным людзям. А для шырокай публікі высьнова такая: шоу прайшло на «дзясятчку!» Ва ўсіх сэнсах.

Марыя СІМАНОВА

КОНКУРСЫ

Конкурс на суісканне прэміі імя **У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі** абвешчаны ў БДУ. Ён будзе праходзіць з сакавіка па верасень бягучага года ў **намінацыі «Навука»**.

Дакументы падаюцца ў ГУН БДУ да 30 красавіка. Падрыхтаваныя матэрыялы прымаюцца па адрасе: вул. Бабруйская, 9, к. 401 (адзел навукова-тэхнічнай інфармацыі). На конкурс прадстаўляюцца калектыўныя працы і працы асобных аўтараў. Колькасць суаўтараў не можа быць большай за чатыры чалавекі.

Прэміі будуць прысуджаны ў галінах сацыяльных, гуманітарных і прыродазнаўчых навук за працы, якія ўносяць значны ўклад у развіццё адпаведнай галіны; стварэнне новай тэхнікі, тэхналогій і матэрыялаў; працы па зберажэнні рэсурсаў і энергіі, абароне навакольнага асяроддзя і вырашэнне іншых важных для нашай краіны задач. Да ўдзелу запрашаюцца навукоўцы і дадаткова на агульных падставах маладыя навукоўцы (дактары навук ва ўзросце да 45 гадоў, кандыдаты навук – да 35 гадоў, навукоўцы без ступені – да 30 гадоў) БДУ.

Дадатковую інфармацыю можна атрымаць у адзеле навукова-тэхнічнай інфармацыі па тэл. 209-53-92. Электронныя варыянты дакументаў размешчаны ў агульных папках на серверы БДУ (Microsoft Outlook): «Агульныя папкі» / «Усе агульныя папкі» / «Галоўнае ўпраўленне навукі» / «Конкурс У. І. Пічэты і А. Н. Сеўчанкі».

Паводле інфармацыі ГУН